

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Do druku 1124

Warszawa, dnia 07 listopada 2008 r.

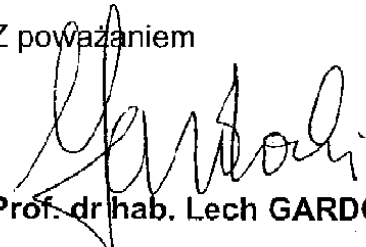
BSA III - 021- 190/08

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministre,

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 października 2008 r., Ps - 272/08 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

Warszawa, dnia 07.11. 2008 r.

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW i ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

BSA III-021-190/08

UWAGI

do projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw wniesionego przez grupę posłów KP Lewica

Projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw, wniesiony w dniu 17 września 2008 r. przez grupę posłów KP Lewica (druk sejmowy nr 1124), jest następstwem złożenia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lipca 2008 r. weta w stosunku do ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 830) i przewidywanej niemożliwości uzyskania liczby głosów wymaganej do odrzucenia tego weta przez Sejm.

Projekt ustawy powtarza dosłownie regulacje zawetowanej przez Prezydenta RP ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz niektórych innych ustaw, z pominięciem zmian w przepisach dotyczących wynagrodzeń osób zarządzających spółkami publicznymi. Zmiany w przepisach dotyczących wynagrodzeń osób zarządzających spółkami publicznymi były podstawowym powodem wniesienia weta przez Prezydenta RP.

Projekt ustawy powtarza dosłownie następujące przepisy ustawy zawetowanej przez Prezydenta RP: art. 1 pkt. 1-5 i 7-19 (art. 1 pkt. 1-18 projektu) i art. 5-11 (art. 2-8 projektu). Należy w tym miejscu zaznaczyć, że przy powtarzaniu w projekcie ustawy przepisów ustawy zawetowanej przez Prezydenta RP powtórzona została regulacja, która odwołuje się do przepisów, które miały być wprowadzone ustawą zawetowaną przez Prezydenta RP, a które nie zostały powtórzone w projekcie ustawy (zob. art. 1 pkt 18 projektu ustawy).

Ani w samym projekcie ustawy, ani w piśmie z dnia 3 października 2008 r., nr Ps 272/08, przedstawiającym projekt ustawy do zaopiniowania przez Sąd Najwyższy nie zostały niestety przedstawione wyżej wymienione okoliczności powstania projektu ustawy i źródło pochodzenia przepisów zawartych w tym projekcie.

Grupa posłów Platformy Obywatelskiej w dniu 1 października 2008 r. również wniosła projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (druk sejmowy nr 1135). Wyżej wymieniony projekt ustawy ma prawie taką samą treść jak projekt ustawy wniesiony przez grupę posłów KP Lewica. Różnica między wskazanymi poselskimi projektami ustaw dotyczy tytułu ustawy zmieniającej oraz przepisów regulujących nieodpłatne przekazanie przez Skarb Państwa akcji spółki jednostce samorządu terytorialnego. W projekcie grupy posłów KP Lewica nieodpłatne przekazanie przez Skarb Państwa akcji spółki jednostce samorządu terytorialnego jest przewidziane tylko w sytuacji, gdy udział Skarbu Państwa w spółce przekracza 50%. Projekt grupy posłów Platformy Obywatelskiej dopuszcza natomiast nieodpłatne przekazanie przez Skarb Państwa akcji spółki jednostce samorządu terytorialnego także w sytuacji, gdy udział Skarbu Państwa w spółce jest mniejszy od 50% (por. art. 4b ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji w obu projektach). W projekcie Platformy Obywatelskiej ponadto zamieszczony jest przepis ust. 3 w nowym art. 4c ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, niewystępujący w zawetowanej przez Prezydenta RP ustawie z dnia 13 czerwca 2008 r. i w projekcie KP Lewica. Ten przepis dotyczy nieodpłatnego przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego akcji otrzymanych od Skarbu Państwa innej jednostce samorządu terytorialnego.

Projekt grupy posłów Platformy Obywatelskiej nie został przedstawiony Sądowi Najwyższemu.

Wyżej wymienione projekty ustaw (druki sejmowe nr 1124 i nr 1135) zostały poddane bardzo szybkiemu trybowi prac legislacyjnych. Pierwsze czytanie tych projektów w Komisji Skarbu Państwa odbyło się w dniu 23 października 2008 r. Komisja Skarbu Państwa w sprawozdaniu z dnia 23 października przedstawiła projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (druk sejmowy nr 1200). Projekt ustawy przedstawiony przez Komisję Skarbu Państwa ma treść zbieżną z treścią projektów ustaw wniesionych

przez posłów, a ściśle mówiąc, jest powtórzeniem projektu ustawy przedstawionego przez grupę posłów Platformy Obywatelskiej. Zawiera on również taki sam błąd jak projekty poselskie. W art. 1 pkt 18 projektu ustawy proponuje się dodanie w art. 69a ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (jt.: DzU z 2002 r., nr 171, poz. 1397, ze zm.) ust. 5 o następującej treści: „5. Przepisy art. 12a–12e stosuje się również do spółek, o których mowa w art. 12a ust. 1, powstałych na podstawie odrębnych przepisów i w trybie innym niż określony w niniejszej ustawie.”. Ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji w brzmieniu obecnie obowiązującym nie ma przepisów art. 12a–12e. Przepisy o tych numerach miały zostać wprowadzone do ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przez ustawę z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw, zawetowaną przez Prezydenta RP. W art. 12a–12e ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji miały zostać zamieszczone regulacje dotyczące wynagrodzeń członków zarządów w spółkach z udziałem Skarbu Państwa. Prezydent zawetował ustawę z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw przede wszystkim ze względu na zmiany w przepisach dotyczących wynagrodzeń członków zarządów w spółkach publicznych i wniósł zastrzeżenia m. in. w stosunku do nowych przepisów art. 12a–12e ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (zmiana wprowadzona przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r.). Zarówno w poselskich projektach ustaw, jak i w projekcie ustawy przedstawionym przez Komisję Skarbu Państwa nie proponuje się wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących wynagrodzeń członków zarządów w spółkach publicznych i tym samym w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji nie będzie przepisów art. 12a–12e, które są powoływane w projektowanym art. 69a ust. 5 tej ustawy.

Powyższy błąd jest oczywiście drobny i łatwy do usunięcia z technicznego punktu widzenia. Jest on jednak przykładem głębszego problemu tworzenia prawa w zbytym pośpiechu, co prowadzi do powstawania regulacji niejasnych treściowo i niespójnych. Do Sądu Najwyższego trafia coraz więcej spraw, w których Sąd Najwyższy musi rozwiązywać problemy prawne wynikające z błędów w technice legislacyjnej i pośpiesznego tworzenia prawa.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego został skierowany do II czytania, które miało miejsce na 27

posiedzeniu Sejmu w dniu 28 października 2008 r. (Sprawozdanie Stenograficzne z 27 posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 28 października 2008 r. [pierwszy dzień obrad], pkt 6 porządku dziennego, ss. 73 i nast.). Drugie czytanie miało miejsce przed rozpatrzeniem weta Prezydenta RP do ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw. Rozpatrzenie tego weta nastąpiło na 28 posiedzeniu Sejmu w dniach 5 i 6 listopada 2008 r. W głosowaniu w dniu 6 listopada 2008 r. wniosek o ponowne uchwalenie zawetowanej ustawy nie uzyskał wymaganej większości głosów.

W świetle przedstawionego wyżej bardzo szybkiego przebiegu prac legislacyjnych nad ustawą o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego stało się bezprzedmiotowe wyrażenie przez Sąd Najwyższy opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw, wniesionym w dniu 17 września 2008 r. przez grupę posłów KP Lewica.

Przebieg prac legislacyjnych nad ustawą o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego nasuwa istotne wątpliwości co do jego prawidłowości, a także zgodności z konstytucyjnymi zasadami państwa prawnego. Wątpliwości dotyczą prowadzenia prac legislacyjnych przed rozpatrzeniem weta Prezydenta do ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw, a także niezwykle szybkiego prowadzenia prac legislacyjnych.

Z punktu widzenia orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych projektowana ustawa ma znaczenie tylko w tej części, w której doprecyzowuje regulacje dotyczące dziedziczenia prawa do nieodpłatnego nabycia akcji przez pracowników. W tej sferze w orzecznictwie sądów powszechnych i w orzecznictwie Sądu Najwyższego ujawniły się bowiem istotne problemy prawne. Te problemy zostały już w dużej mierze rozwiązane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Doprecyzowanie przepisów ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji w części dotyczącej dziedziczenia prawa do nieodpłatnego nabycia akcji przez pracowników jest jednak potrzebne. Regulacje dotyczące tej kwestii zawarte w zawetowanej przez Prezydenta RP ustawie z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw nie nasuwały żadnych wątpliwości i

zastrzeżeń. Tym samym nie nasuwa wątpliwości i zastrzeżeń ich powtórzenie w projektowanej ustawie o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego.